

Takster og multipliceret med $28\frac{4}{7}$. Jeg beklager, at dette Cirkulære overhovedet er blevet udsendt af Kultusministeren, idet jeg maa betragte dette Cirkulære som værende i Strid med Loven af 8de Maj 1894 om Adgang til at afløse Tiender. Thi Princippet i denne Lov er, at enhver Tiendeafløsning er Genstand for mindelig Overenskomst mellem Tiendetager og Tiendeyder, og i de Tilfælde, hvor en Tiende, som Tilfældet er med Præstetienden, er henlagt til Lønning af Embeds- eller Bestillingsmænd kan der indgaas saadanne Overenskomster mellem Beneficiarius og Tiendeydere, dog at saadan Overenskomst senere skal stadfæstes af vedkommende Stiftsøvrighed, men nu er det umuligt at faa Præstetiender afløst, ogsaa i Tilfælde, hvor vedkommende Beneficiarius eller Embedsmand er villig til at afløse for en billigere Takst, end der er fastsat af Kultusministeriet, idet ingen Stiftsøvrighed mod Cirkulæret vil stadfæste en saadan Overenskomst, og jeg vil derfor henstille til den højtærede Minister, om han ikke ved Forhandling med sin Kollega, Kultusministeren kunde blive enig om at lade Cirkulæret gaa ud af Verden, da det efter min Mening er i Strid med Loven og staaer hindrende i Vejen ikke blot for Afløsning af Præstetiende men ogsaa for andre Tiender. Det er ganske rigtigt, hvad den ærede Minister udtalte, at det kun er faa Kongetiender, der nu ere i Statens Eje, idet nemlig en stor Del af Kongetienden enten er kommen i rent privat Eje, eller de ere skænkede til forskellige Formaal, navnlig til Almueskoler og til lærde Skoler og andre Undervisningsanstalter; men hvor der er Tale om at afløse en tidligere Kongetiende, der er skænket til Undervisningsanstalter, vil man ogsaa have Vanskelighed ved at komme overens med vedkommende Stiftsøvrighed, fordi man atter her har med Kultusministeriet at bestille. Den Kongetiende, som i sin Tid er skænket til Fordel for en lærd Skole eller anden offentlig Skole, sorterer jo under Kirkeministeren, og der møder man igen det uheldige Cirkulære, som i sin Tid er udstedt og som træder hindrende i Vejen for dette Spørgsmaals Løsning. Det har glædet mig, at Spørgsmaalet om Tiendens Afløsning i de senere Aar er kommet meget stærkt frem. Jeg har saaledes afløst Kongetienden for en Betaling, der svarer til Gennemsnittet af de sidste 10 Aars Kapitelstakst, med Udelukkelse af de højeste og laveste Kapiteltakster multipliceret med 24, og man faar jo derved et ganske andet Resultat end

det, den højtærede Kultusminister har ønsket skulde fremkomme, som Følge af de Bestemmelser, der findes i Kultusministeriets Cirkulære. Det vilde som sagt glæde mig om den højtærede Finansminister vilde stille sig velvillig over for Spørgsmaalet om de Kongetiender, der ere i Statens Eje, men dette er ikke tilstrækkeligt; jeg vilde ønske, at hans Velvilje over for denne Sag vilde udstrække sig til, at han under en eller anden Form vilde bevirke, at det Cirkulære, som Kultusministeren har udstedt, og som efter min Mening er i Strid med Tiendeafløsningsloven, maa komme til at forsvinde, saa at i hvert Tilfælde ogsaa Præstetiender kunde være Genstand for Overenskomst mellem vedkommende Embedsmænd og vedkommende Tiendeydere. Dernæst kunde jeg ønske at høre den højtærede Ministers Mening om et andet Spørgsmaal, nemlig hvorvidt den højtærede Minister er villig til at tilstaa Laan konstant udbetalt til vedkommende Tiendeydere, naar saadan Tiendeafløsning finder Sted; og der søges Laan af Statskassen til Udbetaling af Præstetienden, eller om den nuværende Finansminister i Lighed med den tidligere holder paa, at i saadanne Tilfælde skal Afløsningssummen sættes som Annuitet i Ejendommen og afbetales i 60 Aar i Overensstemmelse med de almindelige Regler. Det vilde interessere mig at høre, om den højtærede Minister vilde være tilbøjelig til at udbetale konstante Laan af Statskassen i dette Øjemed.

Scavenius: Det er blot et Par Ord, jeg vil tillade mig at sige i Anledning af det samme Samraad, som det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds (Neergaard) for et Øjeblik siden omtalte. Det ærede Medlem beklagede sig over, at Finansministeren ikke syntes at ville gaa med til at fortsætte med Laan til Kommunerne ud over de nu opbrugte 5 Mill. Kr. ifølge Loven af 1895, for at de kunde komme til at bygge de i Loven af 1894 forudsatte Jærnbaner. Derom kan der jo være forskellige Meninger. Jeg for mit Vedkommende kan saa udmærket godt forstaa den højtærede Ministers Stilling paa dette Punkt, og jeg kan paa ingen Maade misbillige den. Hvorfor jeg egentlig bad om Ordet, var for at sige, at det er fuldstændig uberettiget at udtale, at Kommunerne havde nogen som helst Ret til at føle sig skuffede, fordi den højtærede Finansminister synes at ville modsætte sig en saadan Udvidelse af denne Lov. Det er ganske vist, at det ærede Medlem for Ringkøbing Amts